

2de Berap 2021

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding	5
Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is	6
Programma 2: Een leefbare gemeente.....	9
Programma 3: De werkende gemeente.....	11
Programma 4: De dienstverlenende gemeente	15
Programma 5: Bedrijfsvoering / overhead.....	16
Onvoorzien.....	18
Financiële positie	19
Afwijkingen.....	19
Risico's en verwachtingen.....	25
Begrotingswijziging	27

Inleiding

Hierbij bieden wij u de tweede bestuursrapportage over het jaar 2021 aan. Deze 2e Berap geeft de stand van zaken van de beleidsdoelen op dit moment weer. Daarnaast zijn de financiële ontwikkelingen zichtbaar gemaakt. Bovendien is nog een apart hoofdstuk opgenomen over de risico's en verwachtingen.

Ten opzichte van de 1e Berap zijn de perspectieven net iets minder gunstig, waakzaamheid blijft geboden. Nu de ergste maatregelen van de lockdown verdwenen zijn en de meeste mensen gevaccineerd, lijkt de economie ook weer wat op te veren. Mensen gaan op vakantie, bezoeken de horeca en geven iets gemakkelijker geld uit. De perspectieven voor de werkgelegenheid lijken te verbeteren.

Intussen loopt bij ons alles overwegend volgens plan: er zijn tal van woningbouwplannen, de Regionale Energie Strategie wordt dit najaar in de raad behandeld, wij proberen kansgelijkheid te bevorderen en investeren in onderwijsvoorzieningen. STOER is volop bezig zijn draai te vinden.

Daarbij zitten we midden in de verdere groei naar het zijn van een ontwikkelgemeente en netwerkorganisatie. De opgaven veranderen en vragen om een andere innovatieve benadering, om intensievere samenwerking met partners en inwoners en om bewust inzetten op de dimensies Brede welvaart. Bij deze beweging lopen we, naast de benodigde extra inzet op maatwerk, tegen groeistuipen aan. Het werk is complexer geworden en vraagt vaak om andere kwaliteiten. In de begroting 2022 nemen we deze ontwikkelingen mee. Zoals in de 1e berap aangegeven, merken we al dit jaar de effecten ervan. Ook is het ziekteverzuim toegenomen. Dit resulteert in een te verwachten (forse) overschrijding op de personeelslasten in deze 2e berap.

Tot slot moet worden aangetekend de meeste positieve afwijkingen incidenteel van aard zijn en soms nog gerelateerd aan de gevolgen van Covid. Daarnaast heeft de meicirculaire ons een hogere algemene uitkering opgeleverd.

De prognose van het rekening resultaat van 2021 ziet er als volgt uit:

Afwijkingen 2e berap 2021 (x 1.000)	Exploitatie			Sociaal Domein
	Totaal	Structureel	Incidenteel	SD Totaal
Saldo programmabegroting 2021-2024	257	1.274	-1.017	
Saldo begroting na 1e berap	107	1.204	-1.097	
Afwijkingen 2e berap				
* afwijkingen exploitatie	-24	-19	-5	
* afwijkingen SD				-123*
Nieuw saldo begroting	83	1.185	-1.102	

* het nadeel ad 123 op het sociaal domein wordt gedekt uit de stelpost (zie voor nadere toelichting onder financiële positie).

Wij stellen u voor:

1. De 2de Bestuursrapportage 2021 vast te stellen en de afwijkingen middels een begrotingswijziging te verwerken in de Programmabegroting 2021;
2. De vanuit het amendement toegekende gelden ten behoeve van het Revitaliseringsfonds wonen ad € 600.000 te storten in een nieuwe bestemmingsreserve "Versnelling woningbouw". Ook eventueel overschotten in toekomstige jaren binnen het genoemde revitaliseringsbudget kunnen hier aan toegevoegd worden, zodat de middelen beschikbaar blijven voor toekomstige uitgaven binnen dit doel.

Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is

Doelen en acties

1- Vergroenen

Stand van zaken

Vanuit de vastgestelde Visie op landschap, natuur en groene kernen hebben we een aantal uitvoeringsacties opgestart. Bijvoorbeeld het opstellen van een Biodiversiteitsplan met inzicht in bijzondere flora en fauna die voorkomen in onze gemeente. Daarnaast richt dit plan zich op mogelijke leefgebieden en de ambassadeursoorten die daar voor kunnen komen. Zo kan dit plan dienen als onderbouwing in keuzes van (groen)beheer in kernen en buitengebied, kan dit plan ondersteuning bieden bij landschappelijke inpassingskeuzes bij ruimtelijke ontwikkelingen en geven we hele praktische handvatten aan inwoners als ze zelf willen bijdragen aan het leefgebied van een ambassadeursoort.

Een andere actie is de aanvraag bij provincie Gelderland voor de subsidieregeling Landschap en Biodiversiteit. Deze aanvraag heeft provincie Gelderland goedgekeurd en daarmee kunnen we 50% meer doen als gemeente Oude IJsselstreek met de volgende acties: als eerste het beschikbaar stellen van plantmateriaal aan en op initiatief van inwoners voor de aanplant van landschapselementen; ten tweede het vervolg op het Levend Landschap project samen met de dorpsbelangenorganisaties Varsselder-Veldhunen, Megchelen en Breedenbroek-Voorst; en als derde kunnen we alle basisscholen in Oude IJsselstreek de groepen 3 tot en met 8 een NME-les aanbieden. Deze acties starten in de herfst van 2021 en dan communiceren we daar ook breed over richting onze inwoners.

De succesvolle actie 'Tegel eruit, Boom erin' gaat in 3 postcode gebieden van start dit najaar. Dit is een postcodegebied extra om het succes van deze actie nog meer te vergroten en het enthousiasme van inwoners verder te steunen.

In de gemeentelijke groene openbare ruimte hebben we dit voorjaar geanalyseerd op welke locaties het mogelijk is om extra bomen en struiken te planten. Voor een deel is dat al gedaan en dit najaar gaan we daar verder mee aan de slag. Daarnaast hebben we ook andere keuzes gemaakt in het maaien van gazons, op een groot aantal plekken hebben we minder gemaaid en voeren we het maaisel af zodat we de groei en bloei van diverse planten stimuleren. Daarnaast hebben we voor het bestrijden van de eikenprocessierupsnesten een nieuw middel getest en positief beoordeeld. Dit middel sluit de harige nesten van de rups in waardoor er geen overlast meer is, nieuw aan dit middel is, is dat het volledig biologisch afbreekbaar is en op geen enkele wijze schadelijk voor onze leefomgeving, zo blijven de dode rupsen beschikbaar als voedsel voor bijvoorbeeld vogels. Met deze praktische veranderingen in beheer dragen we bij aan de biodiversiteit.

Het speelruimteplan voor jong en oud met daarin speerpunten zoals een analyse van de speelruimte, demografische gegevens, aantrekkelijkheid en klimaatbestendigheid van de speelruimte wordt deze winter afgerond. Voor het jaar 2022 hebben we in de begroting al financiën opgenomen. Na besluitvorming over het speelruimteplan kan dit ook weer meerjarig worden begroot.

2- Verduurzamen

■ Stand van zaken

In de energietransitie boeken we vooruitgang. De bouw van de negen molens van het windpark Den Tol is begonnen, waarmee de hoeveelheid opgewekte duurzame energie in de gemeente fors toeneemt. We blijven onverminderd inzetten op zonne-energie op daken. Bedrijven stimuleren we om zonnepanelen op grote bedrijfsdaken te plaatsen. We zijn ook bezig te onderzoeken op welke gemeentelijke gebouwen en parkeerplaatsen nog extra zonnepanelen kunnen komen. Aandachtspunt blijft energiebesparing bij woningen en bedrijfsgebouwen. Hiervan blijft het tempo achter bij de verwachting. Grote zonnedaken zijn ook niet altijd mogelijk door technische of financiële obstakels.

De Regionale Energie Strategie (RES) is in concept af. De RES 1.0 komt in het najaar ter goedkeuring in de raad. De gemeente Oude IJsselstreek heeft, in vergelijking met de andere gemeenten in de regio, al relatief veel zon en wind geselecteerd of in procedure en heeft daarom voor de periode tot 2030 vanuit de RES 1.0 met name een opgave om extra zon op dak te realiseren.

Recentelijk heeft TenneT bekend gemaakt dat de teruglevering van duurzame opwekking op slot gaat voor een nader te bepalen periode. Vanaf het moment 2 september jl. kunnen geen nieuwe aanvragen worden gehonoreerd voor duurzame opwekking op een grootverbruik aansluiting. Aangegeven wordt dat de groei van duurzame teruglevering inmiddels zo groot is dat er knelpunten ontstaan op het hoogspanningsnet van landelijk netbeheerder TenneT. In Gelderland is de grens bereikt om elektriciteit terug te leveren aan het landelijke hoogspanningsnet. Tennet gaat onderzoek doen en verwacht eind 2021 in beeld te hebben waar mogelijk oplossingen te vinden zijn voor het 'managen' van het volle netwerk. Daarnaast wordt door TenneT samen met Liander onderzocht welke invloed dit heeft op de huidige projecten en wat de mogelijkheden zijn op de middellange termijn.

De regionale en gemeentelijke opgave voor de energietransitie is in 2016 gekwantificeerd. Regionaal is de herijking van het Akkoord van Groenlo gestart. Het resultaat volgt later dit jaar.

De procedures voor de eerste tranche zonnevelden lopen nog. De gemeenteraad heeft zich bij de tweede tranche positief uitgesproken over plan "De Eikelenboom' bij Gendringen. Ook heeft de gemeenteraad besloten zich voorlopig niet uit te spreken over alle, tijdens de tweede tranche ingediende andere plannen, groter dan 5 hectare. Daarnaast heeft de raad het college gevraagd in gesprek te gaan met het "Burgerinitiatief Energie in de Oude IJsselstreek". De gemeente gaat in overleg om te onderzoeken hoe het initiatief een bijdrage kan leveren aan een succesvolle energietransitie in onze gemeente.

Een eerste visie wordt gemaakt voor het aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving in 2050; de Transitievisie Warmte. We stimuleren inwoners om hun woning aardgasvrij te maken, dit gebeurt echter niet wijkgericht. Vooralsnog gaan we nog niet inzetten op het aardgasvrij maken van hele wijken maar op het aardgasvrij-klaar maken van enkele wijken. We liggen op schema bij het maken van deze Transitievisie Warmte.

3- (ver)Bouwen

Stand van zaken

Zoals aangegeven in de vorige rapportage blijft de druk op de woningmarkt groot. Over de wijze waarop we als gemeente daar zijn de afgelopen periode enkele belangrijke besluiten genomen. De additionele woonbehoefte in Oude IJsselstreek, tot maximaal 2.250 woningen tot 2030 gaan we realiseren zowel op transformatie en/of inbreidingslocatie binnen de kernen als op een vijftal uitleglocaties.

Over deze uitleglocaties heeft de raad in april unaniem een besluit genomen. Er zijn vijf uitleglocaties vastgesteld waar ruimte is voor 1.400 tot 1.850 woningen, inclusief een fasering voor de ontwikkeling van deze locaties. Voor de eerste uitleglocatie bij Varsseveld is een projectleider benoemd. We werken met een kernteam om sturing te geven aan de uitwerking van de uitleglocaties. We hebben we in een drietal bewonersavonden (digitaal) iedereen geïnformeerd over de vijf uitleglocaties. Bewoners gaven aan dat behoefte is aan betaalbare koopwoningen, percelen om zelf te kunnen bouwen, CPO-trajecten om samen aan de slag te gaan als woningen voor ouderen. Daarbij wel de opmerking net als in de vorige rapportage dat de realisatiekracht onder druk staat: personeel dat deze plannen kan opzetten, beoordelen, begeleiden en tot realisatie brengen is ontzettend schaars.

Buiten de uitleglocaties blijven we inzetten op het realiseren van 100 tot 150 woningen per jaar door middel van transformatie en inbreiding. Het traject 'kleine kernen aanpak' levert ook de afgelopen periode concrete projecten op. In Heelweg, Etten, Netterden en Varsselder-Veldhunten hebben we akkoord gegeven op woningbouwinitiatieven voor de concrete lokale behoefte van zowel starters als ouderen. Buiten de kleine kernen zijn ook in grotere kernen initiatieven goedgekeurd. In totaal zijn er nu, in het tweede kwartaal 2021, plannen voor ca. 800 woningen.

Naast de woningbouwplannen hebben we ook een conceptvisie wonen en zorg opgesteld. Daarin hebben we aandacht voor de toenemende zorgvraag en de wijze waarop we daar invulling aan willen geven op het gebied van woningbouw. Deze visie komt in oktober voor besluitvorming naar de raad.

Programma 2: Een leefbare gemeente

Doelen en acties

1- In Oude IJsselstreek is iedereen Positief Gezond

Stand van zaken

De Coronapandemie heeft er voor gezorgd dat we het tijdspad waarin de bestuursopdracht Wmo wordt uitgevoerd hebben opgeschoven. De impact van de Coronapandemie is op de organisaties en medewerkers van onze partners groot. We hebben daarom in overleg besloten om het tijdspad te verschuiven zodat we met elkaar zorgvuldig uitvoering kunnen blijven geven aan onze gezamenlijke ambitie zoals die is opgenomen in de Houtskoolschets Energiek en Veerkrachtig Oude IJsselstreek. We werken er nu aan om in 2021 alle besluitvorming afgerond te hebben. Dit zodat we in het eerste half jaar 2022 de implementatie kunnen uitvoeren om op 1 juli 2022 klaar te zijn voor de nieuwe manier van werken en organiseren.

Eind 2020 heeft het college een plan van aanpak dementie vastgesteld. Vier thema's staan hierin centraal: preventie, mantelzorgondersteuning, passende zorg voor mensen met dementie en een dementievriendelijke samenleving.

In 2021 hebben medewerkers van de gemeente die klantcontacten hebben een training 'dementievriendelijke samenleving' gevolgd. Het nieuwe Lokaal Ouderen Netwerk Oude IJsselstreek komt vier keer per jaar bijeen om ontwikkelingen rondom ouderen, waaronder ouderen met dementie, te bespreken en samen activiteiten op te pakken. Hierin participeren diverse partners uit het sociaal- en medisch domein.

In maart 2021 heeft de gemeenteraad de lokale gezondheidsagenda vastgesteld. Deze agenda kent drie speerpunten: kansen(on)gelijkheid, mentale gezondheid en vitaal ouder worden.

We zijn vervolgens gestart met de uitvoering. In april hebben we een aantal openbare speelplekken rookvrij gemaakt. We zijn gestart met Welzijn op Recept. In juni openden we twee ontmoetingscentra voor ouderen (in Ulft en Silvolde/Terborg) waar ook kwetsbare ouderen, waaronder ouderen met lichte dementie welkom zijn. Ook zijn we bezig met de voorbereidingen om tot een lokale coalitie tegen eenzaamheid te komen.

2- In Oude IJsselstreek heeft niemand een uitkering

Stand van zaken

STOER, het participatiebedrijf van Oude IJsselstreek heeft op 4 januari 2021 haar deuren geopend. Zoals ook eerder gemeld is het wettelijk nog niet mogelijk om alle inwoners een arbeidsovereenkomst in plaats van een uitkering te geven. Wat we wel direct vanaf de start hebben gedaan is in samenwerking met inwoners en werkgevers zoveel mogelijk contacten faciliteren zodat inwoners aan het werk kunnen bij werkgevers. Daarnaast zijn we gestart met de voorbereiding voor maatschappelijke banen zowel in de publieke sector als in publiek private samenwerking.

In de werkwijze van STOER staat vertrouwen en gelijkwaardigheid centraal, dat geldt zowel voor de contacten tussen medewerkers van STOER en inwoners en ondernemers als voor de communicatie via brieven en de website.

Het college heeft een strategische agenda vastgesteld waarin naast onderwerpen als de maatschappelijke banen ook de schuldhulpverlening en voorkoming armoedeval zijn opgenomen.

Maandelijks spreekt de commissie Maatschappelijke Ontwikkeling hierover.

Met ingang van 1 juli 2021 zijn de medewerkers schuldhulpverlening en de medewerkers Bijzondere Bijstand en Meedoenregelingen hun werkzaamheden vanuit STOER gaan uitvoeren.

3- In Oude IJsselstreek werken we volgens de bedoeling

■ Stand van zaken

De jeugdzorg is landelijk volop in het nieuws, het gaat dan over wachtlijsten, over jongeren die niet de benodigde hulp krijgen en over een groot verloop van personeel bij jeugdzorginstellingen. Ook wordt de decentralisatie van de jeugdzorg ter discussie gesteld. Oplossingen worden gezocht in een nieuwe structuur waarbij weer gedeeltelijk gerecentraliseerd wordt. De lobby van grote aanbieders heeft hierin een nadrukkelijke stem.

Samen met o.a. Buurtzorg Jong maken wij ons hard voor behoud van een lokale toegang die onderdeel is van het lokale zorgnetwerk zoals in onze gemeente. Voor ons is de manier waarop in Oude IJsselstreek de toegang is geregeld met een partner die écht doet wat nodig is en waarbij de knip tussen zorg en indicatie voor een groot deel verdwenen is een belangrijk onderdeel van de transformatie zoals wij die voorstaan. Dit hebben wij verwoord in een position paper die wij hebben aangeboden aan de VNG om ook dat andere geluid te laten horen.

Op basis van onze visie op het sociaal domein kopen we voor de periode 2022 tot en met 2026 (met optie tot verlenging tot en met 2031) de ambulante Jeugdhulp en Wmo-hulp zelfstandig in via twee subsidietenders. In het voorjaar van 2021 hebben we hierbij een selectie gemaakt van een beperkt aantal zorgaanbieders. Met hen gaan we duurzame partnerschappen aan om vanuit onze visie zorg te geven. We hebben inmiddels met alle partijen dialooggesprekken gevoerd en we ervaren veel commitment en draagvlak. Het formaliseren van de afspraken vindt begin oktober plaats. Daarna zal gewerkt worden aan de implementatie voor de start per 1 januari 2022.

Daarnaast doen we in regionaal verband mee met 3 aanbestedingen. Het gaat hierbij om zorg die door de specialistische aard beter op regionaal niveau ingekocht kan worden. Gedurende 2021 hebben we hierbij geparticipeerd in diverse regionale werkgroepen. Inmiddels is de gunningsfase gestart en is de verwachting dat in het 4e kwartaal dit proces wordt afgerond.

Er wordt gestaag gewerkt aan de uitvoering van de bestuursopdracht voor de Wmo. Samen met onze strategische partners Azora en Sensire werken we aan het uitdenken en vormgeven van een nieuwe, domein overstijgende manier van werken. Daarvoor hebben we met elkaar een ontwikkelproces opgesteld met drie fasen: 1. Richten; 2. Inrichten en 3. Verrichten. In de houtskoolschets hebben we de richting beschreven die we voor ogen hebben. We bevinden ons nu in de inrichtingsfase waarbij we de richting uit de eerste fase in concrete werkafspraken en samenwerkingsafspraken uitwerken. Hier zijn meerdere werkgroepen gedurende de zomerperiode mee aan de slag. In september zullen de eerste uitkomsten hiervan gedeeld worden met de raadscommissie en in het laatste kwartaal van 2021 zullen voorstellen ter besluitvorming voorgelegd worden.

De strategische agenda voor de tweede fase van de transformatie in de kijk op werk en inkomen is vastgesteld. Voor de pijler werk wordt hard gewerkt aan de maatschappelijke banen, zowel de publiek private maatschappelijke banen in samenwerking met de Startfoundation als de publieke maatschappelijke banen. De eerste bijeenkomsten met werkgevers voor de publiek private maatschappelijke banen hebben inmiddels plaatsgevonden, evenals het eerste Meedoenplein.

Voor de pijler inkomen zijn de werkzaamheden in de zomer gestart. Als eerste is geregeld dat de schuldhelpverlening en de uitvoering van de Meedoenregelingen en Bijzondere Bijstand vanuit STOER worden uitgevoerd. Als volgende onderwerpen worden o.a. de voorkoming van de armoedeval vanuit het idee dat werk moet lonen aangepakt.

Tegelijkertijd loopt het proces van de herijking van de verordening wat in een intensief traject samen met de commissie wordt vormgegeven.

Programma 3: De werkende gemeente

Doelen en acties

1- Impulsprogramma economie en wonen

Stand van zaken

Binnen het impulsprogramma, dat uitgaat van een stimulerende inzet van de overheid in economisch mindere tijden, zijn een aantal speerpunten benoemd. Voor het speerpunt woningbouw wordt ingezet op een woningbouwimpuls waarbij er vijf uitleglocaties zijn benoemd. De uitleglocatie Varsseveld is al voortvarend opgepakt. Dit is een van de als speerpunt benoemde sectoren uit het impulsprogramma, waarbij ook eigen grondposities worden ingezet om dit te verwezenlijken (zie ook programma 1 '(ver)Bouwen'). Daarnaast is er ingezet op de maakindustrie, zowel qua marketing als qua ruimte. Marketingtechnisch hebben we samen met het bedrijfsleven de kans om de unieke bedrijven en kansen voor mensen beter voor het voetlicht te brengen. Op het gebied van kwalitatief goede ruimte bieden zijn er veel stappen gezet om de realisatie van het VIP verder te brengen. Voor het toekomstbestendig maken van de IJsselweide en Hofskamp Zuid zijn we al begonnen het betrekken van de ondernemers. Ook hebben we met een expertisebureau verschillende toekomstscenario's voor beide terreinen in beeld gebracht. Wat het speerpunt toerisme betreft, daarvoor geldt dat voor de drie majeure projecten een procesregisseur wordt aangesteld. Voor andere projecten op het vlak van toerisme hebben we in 2021 met name ingezet op marketing voor Nederlandse en Duitse gasten en verbeterde samenwerking met de ondernemers via STROIJ.

2- Uitvoeringsprogramma toerisme en recreatie

■ Stand van zaken

Dit voorjaar werd een ontwikkelperspectief aan de gemeenteraad aangeboden met daarin de kaders voor een doorontwikkeling van het DRU Industriepark. Ter uitvoering van het besluit om een procesregisseur aan te stellen is de afgelopen periode een opdrachtbeschrijving opgesteld en is met de werving gestart. We verwachten van de procesregisseur dat deze in beeld brengt met welke opzet, condities en in samenwerking met welke partijen tot spoedige realisatie van een museale functie, hotelfunctie, en versterking van de evenementenhalfunctie gekomen kan worden.

De Visie Oude IJssel Zone op stroomgebied van Doesburg tot Duitse grens is opgeleverd. Recreatievaart is hierbij onderdeel van het vaarwegbeheer. In de gebiedsuitwerking op gemeentelijk niveau zijn aanlegvoorzieningen zoals ligplaatsen oa in Ulft en Terborg meegenomen. Het waterschap werkt momenteel aan een plan van aanpak voor het opstellen van de notitie over Vaarwegbeheer. Bovendien heeft het waterschap onderzoek laten doen naar de technische staat van bruggen en sluizen tussen Doesburg en Ulft. De uitkomsten van dit onderzoek komen binnenkort beschikbaar.

De gemeente Oude IJsselstreek coördineert de uitvoering het project Onbeperkt Genieten uit de regionale Vrijetijdsagenda. Vanaf komend najaar kunnen Achterhoekse vrijetijdsondernemers hun bedrijf laten doorlichten op toegankelijkheid. Daarnaast worden er regionale "inclusieve routes" ontwikkeld, waarvoor Oude IJsselstreek er twee heeft aangeleverd.

Er is een begin gemaakt met het project CircuKunst. Dit is een ontwikkeling van een bijzondere vorm van recycle-/circulaire kunst in de openbare ruimte. Dit jaar worden voor de uitvoer van drie kunstprojecten opdrachten verstrekt. Hiermee zorgen we voor aanbod voor de doelgroepen "inzicht- en stijlzoekers".

De afgelopen maanden hebben we samen met het Waterschap als trekker van het Gebiedsproces Aaltense-Goor/Zwarte Veen en de provincie gewerkt aan het ontwikkelen van een inrichtingskaart voor het Zwarte Veen en het oostelijk deel van de Vennebulten (omgeving schaapskooi). Dit kaartbeeld is in concept gereed en vormt de basis voor de uitvoering van maatregelen zoals de aanleg van fiets-, wandel- en MTB-routes, versterking van natuur- en landschapswaarden, herverkaveling van pachtgronden en de realisatie van een goede parkeervoorziening. Door onze inzet op uitbreiding van de recreatieve infrastructuur in combinatie met uitbreiding van natuurwaarden wordt vooral het aanbod voor de doelgroepen "avontuurzoekers en rustzoekers" zoals opgenomen in onze Beleidsnota T&R versterkt. In het najaar wordt de raad geïnformeerd over de gebiedsuitwerking. Verdere uitwerking van het westelijk deel richting de Radstake volgt daarna.

De voormalige zandwinning 't Hoge Venne is in onze beleidsnota Toerisme & Recreatie opgenomen als toeristische ontwikkellocatie. Studenten van Hogeschool Saxion voeren momenteel in onze opdracht voor 't Hoge Venne een onderzoek uit gericht op het versterken van het dagrecreatief gebruik van dit gebied i.c.m. een toevoeging van vormen van bijzondere verblijfsrecreatie of wonen. De uitkomsten van deze studieopdracht gebruiken we om in gesprek met belanghebbenden en marktpartijen te komen tot een nieuwe gebiedsvulling. De resultaten van de lopende opdracht verwachten wij eind oktober te ontvangen.

Aan de doelgroep- en marketingcampagne voor Nederland en Duitsland wordt volop gewerkt. Inmiddels is de Top-12 met leukste bezienswaardigheden in Oude IJsselstreek in juli gepresenteerd. Fotoroute door de OIJ per auto of fiets langs fotogenieke plekken en Instagramroute over DRU IP, beiden drietalig, worden begin september uitgebracht. Vanaf half september is de aandacht voor de Duitse marktwerking en -website verder opgepakt.

3- Vitale en toekomstgerichte bedrijventerreinen

■ Stand van zaken

We zien dat er, ondanks de coronacrisis, interesse is voor de laatste resterende bedrijfskavels in de gemeente. We gaan eind 2021 de laatste kavels op Hofskamp Oost II verkopen aan bedrijven die in meerdere opzichten van toegevoegde waarde zijn voor de gemeente. Denk aan duurzaamheid en sociaal-maatschappelijke binding. Een aantal aansprekende bedrijven zijn al begonnen met de bouw van nieuwe locaties op Hofskamp Oost II. Ook op De Rieze zien we een aantrekkende interesse die we om hopen te zetten in verkoop. Actualisatie van het bestemmingsplan van De Rieze kan hieraan een positieve bijdrage leveren. We hopen, mits de resterende vraagstukken opgelost worden, eind 2021 of begin 2022 de actualisatie aan de gemeenteraad aan te bieden.

Voor de revitalisering van de bedrijventerreinen, Hofskamp Zuid en IJsselweide zijn ontwikkelscenario's geschetst en is de gemeenteraad geïnformeerd over het proces en de doelstellingen. Die doelstellingen sluiten aan op het provinciale beleid van toekomstbestendige bedrijventerreinen. Deze ontwikkelscenario's hebben we dit jaar met de ondernemers op beide terreinen besproken om te kijken naar een geschikt ontwikkelscenario en mogelijkheden die ondernemers op de bedrijfskavels zouden kunnen doorvoeren, bijvoorbeeld verduurzaming. Die input gebruiken we in 2022 te starten met een aantal acties, waaronder het aanbieden van duurzaamheids- en energiescans.

Bij de ontwikkeling van het VIP behandelen we de zienswijzen zorgvuldig, ook al is er nog geen zittingsdatum bekend, en voeren we gesprekken met de indieners van het beroep. Desalniettemin zijn we wel voortvarend verder gegaan met de voorbereidingen van de verdere ontwikkeling. Dit betreft grondverwerving, voorbereidingen rondom de bouw en (energie)infrastructuur, afronding van het ecologisch onderzoek, natuurbeheer en -ontwikkeling en het uitwerken van de duurzaamheidsambities.

Tot slot faciliteren we op De Rieze en Hofskamp de inzet van ondernemers om parkmanagementorganisaties voor beide terreinen op te richten. Dit past in het toekomstbestendig maken van de bedrijventerreinen. We hopen dat de ondernemers eind 2021 of begin 2022 zo ver met de oprichting zijn, dat er een besluit van de gemeenteraad gevraagd kan worden.

DocksNLD2 heeft een andere ontwikkeling doorgemaakt dan verwacht. Er is namelijk gekozen voor een andere locatie. We blijven in gesprek met buurgemeente Montferland over initiatieven in het gebied, onder andere waterstofontwikkeling.

4- Gelijke kansen voor iedereen

■ Stand van zaken

Om de effecten van de corona-maatregelen in beeld te krijgen en te kunnen bestrijden maakten scholen een analyse en schoolplan die zij deelden met de gemeente. Op basis van deze analyse en plannen, en in afstemming met de overige corona-herstelmaatregelen, neemt de gemeente aanvullende maatregelen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs. In de zomervakantie hebben enkele pilots Zomerscholen plaatsgevonden, waarin een beter passend aanbod voor een bredere doelgroep werd aangeboden. Dit was een groot succes: 16 peuters en ong. 100 basisschoolleerlingen leerden, ontmoetten en speelden twee weken met elkaar waardoor ze een kleinere terugval in hun taalontwikkeling en basisvaardigheden hadden na de lange vakantieperiode. In de regio is er een nieuwe overeenkomst gesloten met een drietal dyslexie-aanbieders die niet alleen de diagnose en behandeling van kinderen met Ernstig Enkelvoudige Dyslexie gaan aanbieden, maar ook samen met het onderwijs gaan inzetten op preventie en vroegtijdige ondersteuning. Ook zijn nieuwe regionale afspraken gemaakt over de coördinatie en deskundigheidsbevordering op het gebied van leerplicht. Om kansengelijkheid te bevorderen hebben we onder meer we regeling leerlingenvervoer verruimd en hebben we aanvullende inzet gepleegd om laaggeletterden in beeld te krijgen en toe te leiden naar educatie.

5- Vitale en toekomstgerichte schoolgebouwen

Stand van zaken

We hebben het afgelopen half jaar vooral prioriteit gegeven aan de planontwikkeling van het IKC Gendringen en IKC Silvolde als het gaat om de uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan 2019. In Gendringen is samen met de partners intensief gewerkt aan de kaders voor planontwikkeling en zijn overeenkomsten opgesteld voor samenwerking en bouwheerschap. Voor het IKC Silvolde is het onderzoek naar de locatiekeuze afgerond en deze is in september aan de gemeenteraad aangeboden. Daarnaast zijn we in breder verband begonnen met het actualiseren van het huidige IHP door onder meer de actuele leerlingenprognoses in beeld te brengen en een actuele duurzaamheidsscan van schoolgebouwen te maken. De subsidieaanvraag van de SUVIS-regeling, waarmee de ventilatie op scholen verbeterd kan worden, is verzorgd door de gemeente en door een aantal scholen benut. Rondom de cofinanciering worden in het derde kwartaal afspraken gemaakt met de schoolbesturen. Het onderzoek naar de onderwijsmogelijkheden voor de Wesenthorst is afgerond. Ten aanzien de actualisatie van het IHP richting 2023 zullen we in het vierde kwartaal met de schoolbesturen het gesprek gaan voeren en 2022 benutten voor de verdere uitwerking hiervan.

Programma 4: De dienstverlenende gemeente

Doelen en acties

1- Datalab Gelderland Oost

■ Stand van zaken

De verdere ontwikkeling van het Datalab loopt naar tevredenheid. De website van Datalab GO is inmiddels gelanceerd en kan gevonden worden op: Datalab GO.

De thema's worden momenteel actief ter hand genomen. In het laatste kwartaal verwachten we hier de eerste uitkomsten van.

Zo worden er rondom het thema Covid-19 data verzameld en geanalyseerd op basis van een aantal specifieke vragen vanuit de werkgroepen rondom participatie, psychische gezondheid en economische effecten. Dit wordt momenteel uitgewerkt in een dashboard.

Met betrekking tot het thema ondermijning wordt gewerkt aan het maken van brancheanalyses en een feitenkaart. Daarnaast zijn er twee onderzoeksvoorstellen geschreven over de thema's arbeidsuitbuiting & mensenhandel en verdachte vastgoedtransacties. Tevens is er een nieuw initiatief van de VNG gelanceerd: DOOK (Data Onregelmatigheden op de Kaart). Dit betreft een GIS-applicatie die voornamelijk gericht is op ondermijning op bedrijventerreinen. Gebaseerd op indicatoren brengt deze applicatie onder andere bedrijventerreinen, soort bedrijvigheid, bouwjaar en gemiddelde WOZ-waarde in kaart. Dit initiatief wordt dermate nuttig geacht dat we deze proberen te incorporeren in de eigen feitenkaart.

2- Doorontwikkelen dienstverlening

■ Stand van zaken

We liggen goed op koers met de doorontwikkeling van dienstverlening. Nu we er (eindelijk) weer op uit kunnen met de Praotbus kunnen we nog meer van buiten naar binnen werken. Digitaal samenwerken wordt steeds meer gemeengoed in plaats van iets nieuws. Iedereen is er inmiddels ook in geschoold. Daarnaast komt steeds meer dienstverlening online beschikbaar. Zoals gemeld in de Voorjaarsnota 2022 is ook 2022 nog nodig om te komen tot de doelen uit de Visie op dienstverlening.

Programma 5: Bedrijfsvoering / overhead

1. De gemeente als werkgever

Doelen en acties

1- Interne beheersing

Stand van zaken

In september wordt het Plan Van Aanpak aan de auditcommissie voorgelegd hoe wij om willen gaan met het oplossen van de 4 meest urgente bevindingen. Een tweede Plan Van Aanpak gaat over de "rechtmatigheidsverklaring". De invoering hiervan is met een jaar uitgesteld. Dit geeft ons meer ruimte om dit proces ook in 2022 zorgvuldig op te zetten. Beide plannen van aanpak hangen met elkaar samen. Daarnaast is er nog de going concern wat de veelvoud aan zaken complexer maakt.

In Q4 staat het PMO (Preventief Medewerkers Onderzoek) gepland. Deze draagt bij aan het vitaliteitsbewustzijn van onze organisatie en onze collega's.

2- Goede informatievoorziening

Stand van zaken

De budgetten en de aansturing van de GEO-basisregistraties zijn met de begroting 2021 gecentraliseerd en langs vier lijnen wordt nu de GEO-informatievoorziening verbeterd, te weten: data, processen, organisatie en ICT. Daarnaast is er een nieuw systeem voor het beheer van de openbare ruimte aangeschaft. Die zal naar verwachting aan het eind van het tweede kwartaal operationeel zijn waarna ook daar het werk aan de kwaliteit van de data zal beginnen.

Ter bevordering van het digitaal werken is een tweetal projecten gestart. Inmiddels beschikken alle medewerkers over de juiste hardware om goed digitaal te kunnen (samen)werken. Het tweede project over hoe de beschikbare applicaties daarvoor optimaal in te zetten loopt nog door tot in 2022.

3- Huisvesting

Stand van zaken

Alle werkplekken op het gemeentehuis zijn inmiddels voorzien van zit/sta bureaus. De stoelen waren het jaar ervoor al vernieuwd.

Ook zijn akoestische wanden geplaatst. Tot slot wordt het restantbudget gebruikt voor de herinrichting van een aantal (spreek)ruimtes. Dit wordt opgepakt, op basis van de benodigde invulling naar aanleiding van het plaats- en tijdsafhankelijk werken.

4- Communicatie

■ Stand van zaken

Vanuit de hoofdlijnen van de communicatievisie communiceren we over activiteiten van de gemeente. We hebben video's, animaties en infographics ingezet bij o.a. de woningbouwopgave, de visie op landschap, inclusie en uitreiking sportprijzen. Er is een nieuwe website gelanceerd: werken in Oude IJsselstreek. De praotbus rijdt weer: we zijn in verschillende kernen in gesprek geweest over o.a. de Oude IJsselzone en de energietransitie. We werken aan een organisatiebreed participatiebeleid. Inwoners zijn hierover bevroegd via o.a. ons online panel Oude IJsselstreek Spreekt in de zomer. Deze (en andere) input gebruiken we bij het opstellen van het beleid. Eind van het jaar gaat er een voorstel naar de raad.

2. De gemeente als maatschappelijk verantwoord ondernemer

Doelen en acties

1- Aanbestedingsbeleid

■ Stand van zaken

De methode van conscious contracts wordt in het Sociaal Domein toegepast in de begin maart 2021 gepubliceerde subsidietenders Specialistische Jeugdhulp in de buurt en Wmo-hulp in de buurt. (Bij een conscious contract bouwen de partijen sterke relaties met elkaar op, op basis van een gedeelde visie, missie en waarden.)

Op basis van deze subsidietenderprocedures wordt met ingang van 1 januari 2022 met een beperkt aantal gegadigden een langlopende samenwerkingsrelatie aangegaan waarbij we de mogelijkheid creëren om constructief te investeren in een lokaal hulpnetwerk dat passend is voor de zorgvraag in onze gemeente.

Het toepassen van Social return on investment bij aanbestedingen is maatwerk en wordt per aanbesteding beoordeeld.

Het gemeentelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid is up-to-date.

2- Inclusief werkgeverschap

■ Stand van zaken

Op dit moment werken er 18 collega's met een afstand tot de arbeidsmarkt op de gemeentewerf.

Op het gemeentehuis hebben we 2 collega's met een afstand tot de arbeidsmarkt in vaste dienst. Er werken 2 cliënten vanuit Estinea, waarvan 1 cliënt 12 uur loonvormend en 1 cliënt in de vorm van dagbesteding. Er werken 3 mensen vanuit de Wajong op basis van een arbeidscontract.

Onlangs dat het quotum om medewerkers in (vaste)dienst te hebben vanuit het doelgroepenregister niet onze drijfveer is voldoen we wel ruimschoots aan dit quotum.

De drijfveer is dat we inclusief werkgever willen zijn en onze collega's een afspiegeling vanuit de maatschappij zijn.

Onvoorzien

Op basis van wet- en regelgeving is in de begroting een stelpost onvoorzien opgenomen. Dit is € 49.000 per jaar. Om van de stelpost onvoorzien gebruik te maken, moet het doel voldoen aan de 3 O's: onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar.

Er zijn nog geen mutaties te melden op onvoorzien.

Onvoorzien begroting 2021 (x 1.000)	Aanwending	Nog te besteden
Primitieve begroting beginstand		49
Stand 1-9-2021		49

Financiële positie

Afwijkingen

Pgr	Omschrijving	Afwijking	I/S	Toelichting op de afwijking
1	Pachten en huren	8	I	Naar verwachting zijn er dit jaar iets meer inkomsten vanuit de verpachting van aangekochte gronden. Tegenover de inkomsten staat ook beëindiging van een aantal medegebruikers van antennemasten. Per saldo levert dit een klein voordeel op.
1	Aan- en verkoop onroerende goederen	28	I	Er zijn extra opbrengsten vanwege de verkoop van garageboxen in Gendringen. Daarnaast hebben we extra uitgaven omdat we de verkoop van snippergroen projectmatig op gaan pakken. In dit project gaan de kosten voor de baten uit. Verwacht wordt dat er dit jaar nog geen opbrengsten zijn, deze worden de komende jaren verwacht.
1	Reguleren openbare ruimte	20	S	De inkomsten vanuit de leges en degeneratiekosten (vergoeding voor toekomstig onderhoud aan verhardingen) vallen hoger uit dan geraamd. De inkomsten zijn structureel.
1	Principeverzoeken woningen	11	I	Betreft leges voor het behandelen van principeverzoeken voor woningbouwplannen door het woningbouwteam. We ontvangen sinds 2020 veel meer verzoeken en hebben daardoor ook meer inkomsten.
1	Laanbomenbeheer	140	I	De aanbesteding (laan)boomonderhoud heeft door een bezwaarprocedure vertraging opgelopen. De aanbesteding moest opnieuw worden gepubliceerd. Hierdoor zijn op dit moment nog geen aannemer(s) geselecteerd, waardoor het niet meer mogelijk is om nog in 2021 te starten met de snoeiwerkzaamheden. Nieuwe startdatum van uitvoering is 1 januari 2022. Hierdoor valt het budget incidenteel vrij en lopen de werkzaamheden een jaar langer door.
1	Sportcomplexen	-22	I	De subsidie aan het sportcomplex de Paasberg is in de begroting niet gelijk getrokken met indexering van de huur, waardoor er incidenteel een nadeel ontstaat.
2	Subsidiering bibliotheek	-11	I	Op basis van afspraken met de bibliotheek is er een index toegepast die nog niet in de begroting was meegenomen. Dit leidt tot een incidentele overschrijding.
4	ODA	32	I	De Omgevingsdienst Achterhoek heeft in haar jaarstukken 2020 een positief resultaat. Voor Oude IJsselstreek betekent dit een voordeel van een kleine 32.000.
4	VNOG	192	I	De jaarstukken van 2020 zijn vastgesteld. Het positieve resultaat uit de jaarstukken is voor het grootste deel terugbetaald aan de gemeente, wat een incidenteel voordeel oplevert.
4	Verkiezingen	-15	I	De verkiezingen waren dit jaar anders dan gebruikelijk vanwege de coronamaatregelen. Dit heeft geleid tot hogere kosten, waarvan we een deel vanuit het rijk gecompenseerd hebben gekregen (coronamiddelen). Dit was echter onvoldoende, waardoor er nog een overschrijding van 15.000 resteert.
5	Bestuurlijke representatie	20	I	In verband met corona zijn er bijna geen externe activiteiten, waardoor hier ook nauwelijks kosten voor worden gemaakt.
5	P-begroting	-250	S	Zie voor toelichting hieronder; het tekort bedraagt totaal 670.000, waarvan 250.000 structureel.
5	P-begroting	-420	I	Zie voor toelichting hieronder; het tekort bedraagt totaal 670.000, waarvan 420.000 incidenteel.
5	Van buiten naar binnen	20	I	Het budget wordt dit jaar niet volledig gebruikt, met name door de beperkingen in mogelijkheden door de coronamaatregelen.
alg. d	Algemene uitkering*	166	S	Dit betreft een hogere algemene uitkering in 2021 van 263.000, waarvan 97.000 is geoormerkt. Daarmee blijft er een positief saldo van ruim 165.000 over. De primitieve begroting 2021 is gebaseerd op de cijfers van de meicirculaire 2020. Vervolgens zijn bij de 1e berap 2021 de effecten van de juni- en septembercirculaire, decembercirculaire en de maartbrief verwerkt. Met deze 2e berap worden de effecten van de meicirculaire 2021 meegenomen.
alg. d	OZB woningen inkomsten	45	S	De verwachting op dit moment is dat we ongeveer 45.000 meer aan opbrengsten ontvangen. Zoals elk jaar worden de tarieven voor de OZB in september berekend voor de begroting en verordening OZB met de dan beschikbare gegevens. Nadien vinden altijd nog diverse controles plaats waarmee de herwaardering wordt afgerond. Tevens is er sprake van een kleine areaaluitbreiding.
alg. d	OZB woningen uitgaven	-10	I	We verwachten een overschrijding in kosten vanwege benodigde extra controles in verband met de overgang van inhoudsmaten naar gebruiksovervlakke.
	Kleine posten	22	I	Betreft kleine incidentele voordelen op bestuurskosten, kantoorartikelen en catering.
Totale verwachte afwijking		-24		

*De algemene uitkering heeft effect op meerdere programma's

Structurele afwijkingen	-19
Incidentele afwijking	-5
totaal	-24

Toelichting P-Begroting

Bij het verder groeien als ontwikkelgemeente en netwerkorganisatie zijn we dingen anders gaan doen. Daarbij kiezen we niet automatisch voor de bekende weg. We werken van buiten naar binnen: we jagen ontwikkelingen aan en zoeken partners daarbij. We denken en werken mee vanuit de bedoeling en de 'ja, mits'. Doordat we inspelen op dat wat er om ons heen gebeurt en dat wat er van ons gevraagd wordt aan impulsen, zien we steeds meer behoefte aan maatwerk.

Bij deze beweging lopen we tegen personele groei stuipen aan. Deze hebben we beschreven in de Voorjaarsnota, maar ze gelden onverkort ook voor het lopende jaar. Het betreft zowel autonome ontwikkelingen zoals corona, verzwaren van taken of schaarse op de arbeidsmarkt als ontwikkelingen die horen bij het zijn van een gemeente met veel ambitie en lef. Ambitie en lef die we eveneens zien bij partners en initiatiefnemers uit onze samenleving.

De hele beweging betekent aan de ene kant meer uitdaging, kansen tot ontwikkeling en meer reuring, en anderzijds tot meer druk op de formatie, meer gevoelde werkdruk en uitval en hogere externe inhuurkosten. De mensen die nodig zijn, zijn steeds moeilijker te vinden op de arbeidsmarkt en als ze al te vinden zijn (steeds vaker als inhuur), leidt de schaarste tot hogere (wervings)kosten.

We hebben in maart (memo van college aan de raad) aangegeven dat dit alles leidt tot hogere kosten op personeel, zowel structureel als incidenteel over de volle breedte van het concern extra mensen nodig zijn om zowel de prioriteiten, als de wettelijke taken en het going concern uit te voeren. En dat dat tot een overschrijding van ca € 500.000 van de personeelsbegroting zou leiden. De stijging van de personeelsbegroting is bij het opmaken van deze tweede berap, hoger dan we hadden voorzien.

Ten eerste zien we lopende het jaar een forse stijging van langdurig ziekteverzuim. Dit heeft onder andere te maken met de ervaren werkdruk, vertrek van collega's, niet tijdig nieuwe collega's kunnen werven voor vertrek en/of extra taken ed. Naast de persoonlijke drama's voor mensen die (langdurig) uitvallen, kost het tijd, geld en moeite om te re-integreren in een organisatie waar de druk hoog ligt.

Ten tweede hebben de overspannen arbeidsmarkt en de overige ontwikkelingen effect op de inhoud van ons werk. Met ons in-, door- en uitstroombesluit zijn we voortdurend bezig om de juiste mens op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen. Er zijn ook dit jaar weer nieuwe collega's binnengekomen en een aantal collega's doorgestroomd naar andere functies. Dat laatste is goed voor de ontwikkeling van mensen, maar doorstroom levert vaak ook weer nieuwe vacatures op.

Het algemene beeld binnen Nederland is dat er op dit moment meer vacatures zijn dan gekwalificeerde werkzoekenden. De zogenoemde "vijver" met sollicitanten raakt uitgeput. Ondanks al onze creatieve wervingsinspanningen levert de werving derhalve niet altijd nieuwe collega's op. In enkele gevallen hebben we gekozen om te investeren in de toekomst door trainees of om mensen met minder passende werkervaring een ontwikkelkans te geven. Voor de continuïteit van de werkzaamheden zijn we echter genoodzaakt geweest om steeds meer externe menskracht in te huren. Het nadeel is dat inhuur (veel) duurder is dan reguliere werving. De druk op de arbeidsmarkt heeft in een aantal gevallen de stijging van tarieven versterkt.

In elke gezonde organisatie heb je uitstroom. We zien hier meer beweging in zowel door de arbeidsmarkt als door de ontwikkeling waar we als organisatie middenin zitten. We hebben dit jaar naast de reguliere uitstroom te maken gehad met collega's waarmee we een zogenaamde vaststellingsovereenkomst hebben afgesloten.

Recapitulerend: de overschrijding bedraagt vooralsnog € 670.000, waarvan € 250.000 structureel (en verwerkt in de programmabegroting 2022-2025). Binnen deze totale afwijking betreft € 400.000 aan ziekteverzuim.

Programma 2 Sociaal domein

Omschrijving	Afwijking	S/I	Toelichting op de afwijking
Opbouwwerk	-17.500	S	Extra activiteiten voor jongeren, de update van een dierenweide en de doorontwikkeling methodische aanpak in voorliggend veld.
Samenlevingsinitiatieven	20.000	I	Door corona zijn er minder samenlevingsinitiatieven. Het budget kan met 20.000 worden verlaagd.
Maatschappelijk werk	-7.500	I	Afwijking door doorontwikkeling methodische aanpak in voorliggend veld.
Versterken sociale basis	30.000	I	De kosten voor het versterken van de sociale basis vallen lager uit dan geraamd.
Huishoudelijke hulp	-260.000	S	In 2021 zien we, mede door het abonnementstarief, een redelijk stijging van de zorgvraag. Daardoor verwachten we een stijging van de kosten van zo'n 260.000.
Innovatiebudget	100.000	S	Een deel van het gereserveerde innovatiebudget laten we structureel vrijvallen ter dekking van de gestegen zorgkosten. Voor 2021 en ramen we hieruit nog wel incidentele kosten die voortvloeien uit de bestuursopdracht WMO. Dit project gaat de fase van bouwen en ontwikkelen in. De eenmalige projectkosten die daarmee gemoeid zijn worden in deze fase uit de incidentele middelen gedekt.
Bestuursopdracht Wmo	-35.000	I	zie toelichting innovatiebudget
Beschermd wonen	829.939	I	De middelen voor beschermd wonen worden beheerd door de centrumgemeente en overschotten worden na afloop via een bepaalde verdeelsleutel verdeeld over alle gemeenten in de regio. De afgelopen jaren is steeds sprake geweest van substantiele overschotten, die dan in de jaarrekening tot uitdrukking komen. Dit voordeel betreft de afrekening van boekjaar 2019 en 2020
Jeugdbudgetten	-1.500.000	S	In 2021 stijgen de jeugdzorgkosten, mogelijk mede veroorzaakt door de effecten van corona op de (geestelijke) gezondheid van onze jeugdigen. We hadden uit hoofde van de kwaliteitsslag voor 2021 een forse besparing verwacht, maar we zien dat deze eerdere inschatting niet realistisch is. Daarnaast hadden we verwacht we dat de nieuwe inkoop op korte termijn financieel voordeel zal opleveren. Op langere termijn gaan wij daar nog steeds vanuit. Voor de korte termijn echter stijgen de kosten van (uur)tarieven van aanbieders behoorlijk. Dit komt onder andere door CAO-stijgingen, maar ook omdat veel aanbieders tijdens ons lokale inkoopproces hebben onderbouwd dat de tarieven voor komend jaar omhoog gaan. Omdat we niet willen dat aanbieders werken onder kostprijs, leidt dit tot een stijging van de kosten. Dat betekent dat het reduceren van de totale kosten van jeugdzorg niet in de prijs zal zitten en daarom dus uit het volume moet komen. We hebben daar, samen met aanbieders, ook vertrouwen in dat dit kan, bijvoorbeeld door normaliseren, preventie en afschalen. Dat zal alleen wel tijd kosten. Om deze reden draaien we de eerder vanuit de kwaliteitsslag ingeboekte besparing op de jeugdzorg, in deze begroting volledig terug.
Gecertificeerde instellingen	-6.183	S	De stijging van kosten is het gevolg van een indexatie van de kosten en jarenlange stijgende inzet (8%).
Bijstelling uitkeringen	-1.108.000	S	In het kader van de kwaliteitsslag hebben we destijds een inschatting gemaakt van wat het project Meedoen werkt aan besparing op de kosten van de uitkeringen kon opleveren. Elementen van Meedoen werkt zijn inmiddels onderdeel van de werkwijze van Stoer. Inhoudelijk gebeuren goede dingen, maar financieel gezien gaat het langer duren om uit te komen met het BUIG-budget. Daarom draaien we in de komende begroting de eerder vanuit Meedoen werkt ingeboekte besparing volledig terug.
Saldo	-1.954.244		
Algemene uitkering voogdij 18+	643.021	I	
Algemene uitkering SD	1.188.683	S	met name extra bijdrage jeugd meicirculaire
	-122.540		
Inzet risicopost kwaliteitsslag	122.540		In de begroting is een risicopost opgenomen deze wordt ingezet als dekking voor het tekort. Er resteert na deze verwerking nog een bedrag in de begroting voor het opvangen van risico's.
	0		

Stand van de reserve sociaal domein per 1-1-21	2.049.108
Af: 1e berap	
Reserve mutaties samenkracht en burgerparticipatie	145.454
Reserve mutaties arbeidsparticipatie	45.195
Af: amendement beleidsnotitie inburgering	140.000
stand 2e berap	1.718.459

Covid stand van zaken

Periodiek informeren we de raad over de stand van zaken rondom de coronacrisis.

Na ruim een jaar leven met het Covid-19 virus, gaan we inmiddels weer de goede kant op. Maar we zijn er nog niet. Na een lange periode van op -en neergaande besmettingscijfers, volle ziekenhuizen, veranderende maatregelen, ondersteuningspakketten, wegvallende economische en sociale activiteiten, etc, staan we nu (hopelijk) in het laatste deel van de overbruggingsfase in de coronacrisis. We zijn als lokale overheid hierbij vertaler en uitvoerder van allerlei corona-maatregelen en steunmaatregelen geworden. Daarin hebben we steeds vanuit de bedoeling gedacht en gekeken hoe we onze inwoners, onze ondernemers, onze maatschappelijke instellingen en onze verenigingen het beste kunnen steunen. Wij hebben dan ook niet op voorhand bijdragen geleverd of gelden uitgegeven, maar hebben vraaggestuurd en vanuit de bedoeling onze middelen ingezet daar waar het nodig was (en is).

In juli 2021 is er een uitgebreide memo ter kennisname verstrekt "Covid – 19, naar een nieuw evenwicht in Oude IJsselstreek" (zaaknr 263725). Hierin gaven we een terugblik, de laatste stand van zaken, onze visie en onze eerste ideeën die we momenteel inhoudelijk en financieel verder uitwerken. We doen dit vanuit drie beleidsvelden: economie, sociale structuur en maatschappelijk middenveld. Naar verwachting wordt het uitgewerkte plan van aanpak in het laatste kwartaal van dit jaar vastgesteld. Vooralnog gaan we er vanuit dat we de uitvoering binnen de beschikbare middelen kunnen uitvoeren.

Hieronder de laatste financiële stand van zaken:

Exploitatie				
2021				
Pgr	Inkomsten	Uitgaven / lagere inkomsten	V/N	Toelichting
4		-80.000	Nadeel	verkiezingen
5		-40.000	Nadeel	toezicht en handhaving 2021
5	141.353		Voordeel	ministerie van justitie en veiligheid
5		-141.353	Nadeel	Boa banen (eventueel niet besteedde middelen gaan terug naar het Rijk)
5		-209.000	Nadeel	steunmaatregelen verenigingen en stichtingen 2021, bijdrage kindervakantiekampen, zwembadkaartjes, compensatie ouderbijdrage
99	332.693		Voordeel	algemene uitkering septembercirculaire
99	307.841		Voordeel	algemene uitkering decembercirculaire 2021
99	72.946		Voordeel	algemene uitkering maart brief 2021
99	14.000		voordeel	algemene uitkering meicirculaire 2021 herorientatie zelfstandigen
99	249.000			saldo uit 2020
TOTAAL	1.117.833	-470.353		
			Beschikbaar	647.480

Sociaal Domein				
2021				
Pgr	Inkomsten	Uitgaven / lagere inkomsten	V/N	Toelichting
SD	39.342		Voordeel	bijdrage provincie Gelderland overbrugging gemeenschapsvoorzieningen
SD		-39.342	Nadeel	sociaal werk overbrugging gemeenschapsvoorzieningen
SD	157.314		Voordeel	algemene uitkering decembercirculaire 2020 betrekking op 2020 binnen in 2021
SD	272.780		Voordeel	algemene uitkering decembercirculaire 2020 betrekking op 2021
SD	465.136		Voordeel	algemene uitkering maart brief 2021, waarvan 127.860 TONK
SD		-127.860	Nadeel	Uitvoering TONK (eventueel niet besteedde middelen gaan terug naar het Rijk)
SD	10.000		Voordeel	algemene uitkering meicirculaire jeugd aan zet
SD	-15.697		Nadeel	Saldo 2020
TOTAAL	944.572	-167.202		
			Beschikbaar	777.370

Risico's en verwachtingen

Hieronder vermelden we de belangrijkste risico's en verwachtingen, voor zover het afwijkingen betreft ten opzichte van de Programmabegroting 2021-2024.

- *Effecten septembercirculaire*
De septembercirculaire is nog niet verschenen op het moment van schrijven van deze bestuursrapportage. Over de effecten hiervan, informeren wij de raad in een aparte memo.
- *Covid*
Op dit moment verwachten we de benodigde extra kosten rondom de coronacrisis uit de beschikbare middelen te kunnen dekken. Welke effecten we echter nog kunnen verwachten, zijn nog koffiedik kijken. In de begroting hebben we hier aandacht voor in de risicoparagraaf.
- *Afval*
Vanwege een tegemoetkoming in de corona kosten door de overheid, een verrekening door een leverancier en een gestegen papierprijs, zijn de inkomsten in totaal hoger dan begroot. Daartegenover zijn ook de uitgaven hoger uitgevallen door met name een stijging van grof vuil (zoals toename grof vuil afvalbakken, toename materialen, hogere verwerkingskosten en kosten voor dumpingen). Op dit moment lopen de inkomsten en uitgaven nog ongeveer tegen elkaar weg. Het is echter zo goed als zeker dat er een afwijking gaat zijn aan het einde van het jaar. Tussentijdse marktschommelingen, een wijzigende papierprijs en een aantal aanbestedingen dat nog loopt, maken dat het inschatten van een afwijking te onzeker is. Vooralnog is onze inschatting wel dat het zal gaan om een positieve afwijking.
- *Wegen*
Door onvoorziene werkzaamheden zoals aanleg parkeerplaatsen Roomberg Silvolde, aanleg parkeerplaatsen Jupiter Ulft, aanbrengen van verkeersremmende maatregelen op de Revenseweg in Netterden zal het budget (naar alle waarschijnlijkheid) overschreden worden. In kwartaal 4 van dit jaar is hier meer duidelijkheid over.
- *Sociaal Domein*
Zoals bekend, zijn er binnen het sociaal domein nog altijd (behoorlijke) risico's. De wijziging woonplaatsbeginsel (jeugdhulp), de inkoop en decentralisatie beschermd wonen, regionale en lokale inkoop, Wmo, jeugdzorg, uitvoering participatiewet en de impact van corona op het sociaal domein blijven risico's met zich meebrengen. De uiteindelijke effecten over 2021 worden met de jaarstukken verwerkt. Zoals het nu aanziet, komen we uit met de beschikbare middelen.

Resultaatbestemming

- *Uitvoering amendement € 600.000 bestemming jaarrekening 2020.*
Bij de besluitvorming rondom de jaarstukken 2020 is besloten om € 600.000 van het rekeningsaldo toe te voegen aan het budget revitaliseringsfonds.
Dit betreft in onze boekhouding het budget revitaliseringsfonds wonen. Daar staat voor dit jaar regulier reeds € 200.000 geraamd (beschikbaar voor het oplossen van knelpunten voor de woningbouw). Sinds de besluitvorming is er daarom dit jaar € 600.000 extra beschikbaar voor het oplossen van deze knelpunten. Het regulier geraamde bedrag ad. € 200.000 zal worden ingezet ter dekking voor de versnelling van de woningbouw (zoals aangegeven in de voorjaarsnota).
De verwachting is dat we de beschikbare extra € 600.000 dit boekjaar niet (volledig) gaan uitgeven. Wij stellen daarom voor om de gelden eind van het boekjaar te storten in een nieuwe bestemmingsreserve "revitaliseringsfonds wonen". Ook eventuele overschotten in toekomstige jaren binnen het genoemde revitaliseringsbudget wonen kunnen hier aan toegevoegd worden, zodat de middelen beschikbaar blijven voor toekomstige uitgaven binnen dit doel.

- *Stimulering sportverenigingen*
We verwachten in 2021 een bedrag over te houden op de verenigingssubsidies Welzijn, Cultuur en Sport, ca. € 50.000. Afgelopen jaren zijn deze restanten toegevoegd aan de reserve toekomstbestendigheid verenigingen. De gemeenteraad wil nog graag met de verenigingen in gesprek om hier meer duiding aan te geven. Momenteel lopen er toekomstbestendigheidsgesprekken en onderzoeken rondom de voetbalclubs in Ulft en omstreken. Voorstel is om met de jaarstukken dit bedrag opnieuw te reserveren en hier met de verenigingen een ontwikkeling naar de toekomst door te maken.
- *Impulsprogramma economie*
Er zijn volop voorbereidingen in gang gezet voor het verkennen van de mogelijkheden naar het opzetten van een groene waterstofproductieketen waarbij wij als gemeente een faciliterende en aanjagende rol zullen spelen. De verwachting is dat we dit jaar de eerste uitgaven doen, maar het gehele budget niet nodig hebben. Voorstel is om met de jaarstukken het resterende exploitatiebudget door te schuiven naar 2022.

Begrotingswijziging

Pgr	Begrotingswijziging	Saldo
1	De gemeente waar het goed wonen is	135
2	Een leefbare gemeente	-1.233
3	De werkende gemeente	-
4	De dienstverlenende gemeente	234
5	Bedrijfsvoering/ overhead	840
	Saldo begrotingswijzigingen	-24